

Vänsterpress om Grekland – början av juli 2015

På söndag den 5 juli ska det hållas en folkomröstning där grekerna får ta ställning till långivarnas bud. Ett *Nej* betyder att Grekland vägrar gå med på ”trojkans” krav och kampen försätter. Ett *Ja* innebär att Grekland kapitulerar för ultimatum och kommer sannolikt betyda att den sittande Syriza-regeringen måste bytas ut. I alla fall har landets finansminister Yanis Varoufakis sagt att han avgår vid Nej och även premiärministern Tsipras har antytt detsamma, fast inte lika definitivt. Det handlar således om ett ödesval ur flera synvinklar.

För tidigare artikelsamlingar om Grekland efter valet i januari i år, se [Vänsterpress om Grekland i början av februari 2015](#), [Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015](#), [Vänsterpress om Grekland i början av mars 2015](#), [Vänsterpress om Grekland – mars-april 2015](#) och [Vänsterpress om Grekland – juni 2015](#)

OBS: I den sistnämnda artikelsamlingen (den från juni) ingår det omskrivna Tsipras-talet från 27/6, där bl a folkomröstningen annonseras.

MF 3/7 2015 (uppdaterat 5/7)

Innehåll

Arbetaren	1
<i>Skriv av Greklands skulder</i>	1
<i>Grekland i EU:s skugga</i>	2
Avanti	3
<i>Den grekiska folkomröstningen: Säg nej till svältpolitik, bryt med kapitalismen</i>	3
Flamman	8
<i>Katastrof med mer åtstramning</i>	8
International Viewpoint	10
<i>Uttalande från Fjärde Internationalen om Grekland</i>	10
Internationalen	12
<i>Det finns alternativa vägar för Grekland</i>	12
<i>Hoppets och skammens Europa</i>	13
Offensiv	14
<i>Grekiskt EU-drama</i>	14
<i>Grekland folkomröstas: ”Skulden är inte vår, vi vägrar att betala!”</i>	15
Proletären	17
<i>Greklands folk i EU:s kniptång</i>	17

Arbetaren

Skriv av Greklands skulder

Daniel Wiklander

Arbetaren 2/7 2015

Under hela den grekiska krisen har det uppenbara alternativet funnits rakt framför näsan – skriv av så mycket skulder det går och låt bankerna ta smällen snarare än det grekiska folket, skriver Daniel Wiklander.

Greklands pågående kris har alltför ofta, med vad som borde vara en alldeles för tunnsliten klyscha för att godkännas ens en gång, kallats en tragedi. Även om slutet mycket väl kan komma att bli av en sort som passar in i den klassiska dramatikens krav för tragedier, är det mer i krisen som påminner om en tv-såpa av den gamla sorten som pågår år efter år, med ständigt nya förvecklingar och cliffhangers.

Protestvågorna har böljat genom åren, Grekland har fått se samlingsregeringar, växande nazism, kollapsen för det tvåpartisystem som delat på makten sedan militärdiktaturens fall – och så omsättningen av alla proteströrelser i gemensam vänsterpopulistisk politisk praktik. Att ett socialistiskt samlingsparti i detta läge konkurrerar ut det politiska etablissemanget är inte det minsta märkligt, precis som det inte var det att ett militant och våldsamt nazistparti kunde gå från ingenting till 7 procent för några år sedan – och hålla sig kvar trots mordutredningar och fängelsestraff.

Det är lätt att inta en cynisk hållning mot Syriza och redan på förhand bedöma den uppgift de tagit på sig som övermäktig. Agerandet i förhandlingarna har ända sedan valsegern i vintras skvallrat om att vad de framför allt försöker skaffa sig är tid. Tid innan likviditetsstödet slutgiltigt dras in och katastrofen är ett faktum.

En folkomröstning är fortfarande planerad till helgen – samtidigt som regeringen förklarar sig villig att gå med på kraven från långivarna. Nästan i alla fall. Det är några punkter man skulle vilja diskutera. Få lite mer tid.

Den stenhårda linje som EU-kommissionen och de finansiella institutionerna IMF och Europeiska centralbanken håller mot Grekland är troligen delvis till för att inte ge mycket större ekonomier som också är på fallrepet några dumma idéer rörande statsskulden. I Spanien har en vänsterrörelse med liknande attityd som den grekiska goda chanser att få makten i nästa parlamentsval.

Vad krisen i Grekland och hotet om kommande kriser i Spanien eller Italien mycket tydligt visar, är vilket ruttet bygge EU och i synnerhet EMU hela tiden varit. Både sett till vilket fiffel med räkenskaper som tillåtits för att länder skulle kvalificera sig, och hur prioriteringen nu när flera av dem krisar hela tiden är att skydda de stora bankerna och att privatisera allt större delar av den offentliga sektorn – som om detta i sig skapar god ekonomi för ett land.

Under hela krisen har det uppenbara alternativet funnits rakt framför näsan – skriv av så mycket skulder det går, låt bankerna ta smällen snarare än det grekiska folket – men låna givetvis inte ut enorma belopp igen om det finns misstanke om att de ska kastas i samma svarta budgethål. Greklands överklass har undanhållit enorma belopp från statskassan, och borde vara de första att klämmas på pengar i stället för staten och arbetarna.

Tysklands krigsskadestånd efter första världskriget skapade ekonomisk kris i landet på 1920-talet, vilket som bekant banade väg för nazisterna. Men några år efter att Hitler störtats gick

Tysklands fordringsägare med på att skriva av halva beloppet och att lägga upp en avbetalningsplan för resten på 30 år.

Det går alltså om man vill, och Grekland har inte ens varken startat krig mot halva världen eller mördat någon.

Bara gör det.

Grekland i EU:s skugga

Johan Apel Röstlund

Arbetaren 3/7 2015

Först klarade inte Grekland att betala av på skulden till Internationella valutafonden, IMF, i tid. Sedan gick regeringen oväntat med på långivarnas åtstramningskrav. Folkomröstningen på söndag blir ändå av, enligt premiärminister Alexis Tsipras.

Det var i lördags som Alexis Tsipras aviserade att en folkomröstning om ”outhärdliga åtstramningsåtgärder” skulle hållas nu på söndag.

Han kallade trojkans – IMF, Europeiska centralbanken och EU – krav för ”bördor som grekerna inte kan bära” och beskrev hur långivarnas mål var ett helt folks förödmjukelse.

Beskedet att landet inte betalar tillbaka skulden till IMF på hisnande 1,5 miljarder euro kom därför knappast som någon överraskning. Den grekiska regeringen föreslog i stället ett nytt nödprogram som skulle sträcka sig över två år och att strukturera om de nuvarande lånen. Förslaget avvisades av eurogruppen.

Men så i onsdags, dagen efter att lånen skulle varit betalda, avslöjade den brittiska tidningen Financial Times att Alexis Tsipras nu accepterat flera av långivarnas hårda åtstramningskrav som bland annat momshöjning och höjd pensionsålder. Samma dag meddelade Alexis Tsipras i ett tal att folkomröstningen ändå blir av, och rådde grekerna att rösta nej. Omröstningen kan få stora konsekvenser, menar många.

– Skulle det bli ett ja så tror jag nog att regeringen och premiärminister Alexis Tsipras måste avgå, då har de inte mandat för den politik de vill föra, säger Hans Svanberg som är nationalekonom vid Karlstads universitet till Arbetaren.

Bara någon dag efter att folkomröstningen aviserats stängde landets banker och ett besked kom om att högst 60 euro om dagen får tas ut. Folk börjar därför bunkra livsmedel och bensin, och turister uppmanas att ta med kontanter innan de reser till Grekland då ingen tycks veta något om den närmaste framtiden. Men trots det enorma missnöjet mot de hårda åtstramningsåtgärderna och utförsäljningarna som Trojkan kräver visar flera opinionsundersökningar i landet att befolkningen vill vara med i eurosamarbetet. Att lämna euron i den situation som Grekland befinner sig i just nu skulle vara otroligt smärtsamt, menar Hans Svanberg.

– Att införa en ny valuta skulle slå väldigt hårt mot småspararna. Däremot skulle de kanske aldrig gått med i eurosamarbetet från början. Då hade grekerna sluppit de här bekymren.

– En nej-röst innebär inte att bryta med Europa, det innebär starka påtryckningar för ett ekonomiskt lönsamt avtal, sade premiärministern i sitt tal.

Hans Svanberg tors inte spekulera i ett eventuellt resultat.

– Den här krisen har ju stötts och blötts så pass länge nu att det är svårt att längre veta hur de kommer att lösa situationen. Det finns en grundläggande ambivalens i å ena sidan att åtstramningarna, som haft en nyliberal agenda, inte varit framgångsrika och å andra sidan den moraliska aspekten att landet faktiskt levt över sina tillgångar.

Flera EU-ledare har varnat för utvecklingen i unionen om Grekland väljer att inte följa trojkans hårda krav. Andra länder skulle inspireras och ta efter, har många menat. Men det tror inte Hans Svanberg på.

– Den där så kallade smittorisken inom EU-bygget tror jag överdrivs.

Oppositionen i parlamentet har förkastat idén om folkomröstning och det tidigare socialdemokratiska regeringspartiet Pasok föreslog i stället nyval medan det konservativa högerpartiet Ny Demokrati anklagade premiärministern för att spela tärning med folks liv och menade att Alexis Tsipras försökte lägga över ansvaret för krisen på folket.

Avanti

Den grekiska folkomröstningen: Säg nej till svältpolitik, bryt med kapitalismen

Uttalande av Internationella Marxistiska Tendensen (IMT)

Avanti 5/7 2015

Den grekiska krisen närmar sig en upplösning. Folkomröstningen utgör en vändpunkt för arbetarklassen i Grekland och i hela Europa. I januari röstade grekerna fram en regering som lovade att sätta stopp för den svältpolitik som har ruinerat landet. Syrizas seger gav hopp till många européer. Men precis på grund av detta, så beslutade de politiska ledarna i Bryssel och Berlin sig för att krossa den nya regeringen, att förnedra den, sabotera den och slutligen omkullkasta den.

Det nuvarande krisläget kan helt klart karaktäriseras som en medveten provokation. För en vecka sedan var skillnaden mellan de två parterna minimal. Alexis Tsipras gjorde många eftergifter för att blidka de så kallade institutionerna. Det talades om en överenskommelse. Men sedan slogs det hela plötsligt i kras av IMF. Nya krav ställdes upp – krav som var omöjliga för grekerna att acceptera. Detta var en uppenbar provokation med syfte att sätta den grekiska regeringen i en omöjlig sits och att orsaka ett sammanbrott i förhandlingarna eller regeringens kollaps.

Det är omöjligt att dra någon annan slutsats än följande: De europeiska bankirerna och kapitalisterna har bestämt sig för att driva igenom ett regimskifte i Aten, men istället för att använda bomber och granater använder de finansmarknader och banker. Slutresultatet skulle dock vara detsamma. Om grekerna röstar JA på söndag hoppas gamarna att de kan bli av med Syrizaregeringen, att Tsipras avgår och att de ersätts med någon slags ”nationell enhetsregering” som går ner på knä, håller fram tiggarskålen som Oliver Twist och säger ”tack snälla herrn, kan jag få lite mer?”

Givet den här hållningen, så är folkomröstningen den enda möjligheten som fanns kvar för Tsipras. Trojkan (låt oss nämna dem vid deras rätta namn) gav Grekland ett ultimatum som skulle innebära att regeringen skulle tvingas överge de löften som gjorde att den valdes den 25 januari. Men den nuvarande regeringen är resultatet av det grekiska folkets demokratiska beslut. Det enda möjliga svaret är att det grekiska folket får lämna sin demokratiska dom i en folkomröstning.

Ekonomisk terrorism

Först försökte trojkan förhindra att omröstningen ens skulle äga rum, och när detta misslyckades, började de tillgripa ekonomiskt sabotage, tvingade bankerna att stänga, hotade folket med utsvältning och försökte med alla medel att skapa en stämning av oro och panik, vilket de hoppas gynnar JA-sidan i omröstningen.

Trojkans aggressiva och provokativa agerande, som ogenerat blandar sig i ett lands interna angelägenheter, försöker berätta för grekerna vad de ska rösta på, och utpressar dem skamlöst genom att stänga bankerna, avslöjar EU:s verkliga, reaktionära natur fullständigt. Bakom den ”europiska demokratins” och ”olidaritetens” fasad finns bankernas och storföretagens diktatur. Allt krimskrams på ytan är inget annat än en bluff och en lögn.

Det folkomröstningen handlar om är givetvis en fråga om demokrati. Men den visar också den borgerliga demokratins begränsningar. Under kapitalismen kan folk få rösta på vem de vill, så länge bankerna får bestämma vad som händer i slutändan. Det grekiska folket röstade på Syriza och den demokratiskt valda regeringen försökte att motstå utpressningen från de så kallade institutionerna som härskar över EU. Nu är det dessa ovalda människor som försöker förhindra folket från att uttrycka sin vilja genom en folkomröstning. De vill bruka sin ekonomiska makt till att omkullkasta Syrizaregeringen.

Genom sitt handlande har trojkan förklarat krig mot det grekiska folket. De försöker att skrämja dem till underkastelse utan att några gevär avfyras. Detta skulle vara betydelsen av ett JA-resultat på söndag. De räknar med att om JA-sidan vinner, så kommer Tsipras att tvingas avgå, eller att driva igenom en nedskärningspolitik som skulle diskreditera honom fullständigt. De har i hemlighet smitt planer tillsammans med ledarna för den grekiska oppositionen för att kunna bilda en regering för ”nationell enhet” (och samtidigt splittra Syriza). I verkligheten är detta inget annat än en kupp.

Om de lyckas kommer de att pressa på för ännu hårdare åtgärder mot Grekland. De kommer att plundra landet genom påtvingade privatiseringar. De kommer att stjäla dess jord, dess öar och dess rikedomar. De kommer att pressa ut varenda droppe ur det och när det inte finns något mer att suga ut, kommer de inte att tveka inför att dumpa Grekland på soptippen.

Det grekiska samhället är nu delat i två olika läger. På ena sidan står den grekiska oligarkin, bankirerna, kapitalisterna och de stora fartygsägarna tillsammans med deras politiska representanter och den ortodoxa kyrkan. Bakom dessa står det europeiska storkapitalet och bankerna.

På den andra sidan står de grekiska arbetarna, pensionärerna, de arbetslösa och ungdomen, tillsammans med fackföreningarna och vänsterpartierna. Ingen kan förbli neutral i den här kampen. IMT och vår grekiska sektion, Kommunistiska Tendensen i Syriza, ställer sig bestämt på NEJ-sidan i folkomröstningen, vilken representerar alla de levande, progressiva krafterna i det grekiska samhället.

Greklands Kommunistiska Parti (KKE) har antagit en fullständigt felaktig hållning gentemot folkomröstningen, en som inte har någonting gemensamt med leninismen. De kritiserar regeringen, helt korrekt, för dess inställning att omröstningen bara är ett sätt för att få en starkare förhandlingsposition mot långivarna, men uppmanar KKE därför folk att rösta blankt.

Detta är ett väldigt allvarligt misstag. I ett ögonblick då det grekiska samhället är extremt polariserat längs klasslinjer, kring frågan om folkomröstningen, så väljer KKE:s ledare att avstå från att välja. Det är fullt möjligt att rösta NEJ till trojkans ultimatum (vilket är vad omröstningen handlar om) och samtidigt fortsätta kampanja mot svältpolitiken, mot regeringens eftergifter och för ett tydligt socialistiskt alternativ till kapitalismen.

Mediakampanj för att skapa panik

Pådrivna av sina mästare i Bryssel och Berlin, har den grekiska borgarklassen påbörjat en smutsig kampanj i syfte att skapa panik bland medelklassen och driva dem att rösta JA i omröstningen. Kampanjen i media är baserad på lögner, ekonomisk utpressning, hot från arbetsgivare mot arbetarna och sabotage. Detta är en slags ekonomisk terrorism, och precis

som med all terrorism, är målet att skrämna folk, att tvinga dem att göra saker de aldrig skulle göra av fri vilja.

Trojkan försöker att påverka resultatet i folkomröstningen. De resonerar så här: Om folk tror att detta är en omröstning om svältpolitiken (vilket det är) så kommer de att rösta NEJ. Därför måste vi få dem att tro att valet står mellan tillväxt, jobb och demokrati å ena sidan; ekonomiskt kaos, radikalism och världens undergång å den andra.

Tsipras klagar helt riktigt över den skandalöst partiska mediakampanjen. De så kallade oberoende medierna kontrolleras i Grekland, precis som i alla andra länder, av bankerna och kapitalisterna och följer lydigt deras order. De piskar upp en hysterisk kampanj i syfte att skapa oro och panik, och på så sätt driva människor mot en JA-röst. Detta är den andra sidan av den ekonomiska terrorism med vilken Merkel och hennes grekiska lakejer försöker få till ett JA i omröstningen och krossa den demokratiskt valda regeringen.

Hur skulle det grekiska folket någonsin kunna acceptera de skandalösa attackerna från ett gäng ovalda bankirer och kapitalister? Det ultimatum som ställts är bara en fortsättning på de fyra senaste årens motbjudande nedskärningspolitik. De har krossat den grekiska ekonomin och tvingat dess folk till tiggeri. Hur som helst har deras projekt misslyckats och Greklands underskott är större än någonsin. Deras politik hade som uttalat syfte att minska statsskulden till hanterliga nivåer och skapa ekonomisk återhämtning. Istället har de skapat en djupare recession, samtidigt som skulden ligger på omkring 180 procent av BNP och ökar. Nu vill de vålla Grekland ännu mer lidande.

Erfarenheterna från de senaste fem åren visar allihopa väldigt tydligt vad dessa så kallade institutioner vill. De vill absolut inte göra eftergifter som gör att Syriza kan genomföra ett krisprogram som gynnar den grekiska arbetarklassen. Det senaste erbjudandet från trojkan var en förolämpning för att förnedra det grekiska folket och dess demokratiskt valda regering. Det var ett tydligt försök att destabilisera och avsätta regeringen.

Vad händer med förhandlingarna?

Alexis Tsipras säger att ett NEJ-resultat kommer att stärka hans position inför nya förhandlingar med trojkan. Detta är en naiv förhoppning. Merkel har gjort det fullkomligt tydligt att det inte kommer att bli några nya förhandlingar. Schäuble har sagt att han inte tänker göra någon deal med Tsipras och att han inte litar på Syriza. Med andra ord vill de installera en ny regering i Aten som gör som den blir tillsagd.

Det finns en grundläggande motsägelse mellan de löften som gjorde att Syriza fick folkets mandat den 25 januari och de europeiska bankernas och kapitalisternas intressen. De kommer inte att tillåta Syriza att regera på basis av sitt program. De försöker nu att avsätta regeringen med alla till buds stående medel och till varje pris.

Deras nästa erbjudande (om det överhuvudtaget kommer något sådant) kommer säkerligen inte att vara bättre än det senaste. Därför är det fullständigt utopiskt att tro att en seger för NEJ-sidan kommer att möjliggöra för Tsipras att nå en bättre överenskommelse genom förhandlingar. Det skulle vara som att föröka övertyga en tiger att äta sallad. Om NEJ-sidan vinner kommer de att kapa av alla pengaflöden till Grekland (vilket ECB redan håller på med) och pressa ut landet ur EU. Detta kommer att få allvarliga konsekvenser för eurozonen och hela världsekonomin, men det verkar som att Merkel och de andra är fast beslutna att gå den vägen.

Syrizas ledare säger att om det blir ett starkt NEJ-resultat, kommer han att resa till Bryssel följande dag och skriva under en överenskommelse. Men "institutionerna" kommer inte, och kan inte, erbjuda Syriza möjligheten att genomföra sitt program. Att göra eftergifter till dem

är värdelöst. För varje steg som Tsipras backar kommer de att kräva ytterligare tio till. Det är inte möjligt att lösa olösliga motsättningar.

Yanis Varoufakis, Greklands finansminister, argumenterar för att det inte finns lågra legala ramverk för hur man ska utesluta ett medlemsland från euron. Det har han helt rätt i, men det kommer inte att göra den minsta skillnad. Europas ledare är inget annat än välklädda banditer och en hänvisning till lagar och paragrafer har aldrig fungerat särskilt bra för att stoppa en bandit från att dräpa folk och stjäla deras plånböcker. Detta är samma människor som utestängde Varoufakis från Eurogruppsmötet!

Om inte Syrizas ledare är beredda att kapitulera fullständigt, och därigenom begå politiskt självmord, är den mest troliga följden av ett NEJ-resultat att Grekland sparkas ut ur euron.

En återgång till drachman?

Huvudargumentet som de grekiska medierna använder, precis som deras mästare i Berlin och Bryssel, är att folkomröstningen i verkligheten är en omröstning om JA eller NEJ till medlemskapet i euron och EU. De målar upp en apokalyptisk bild av vad som ett grekiskt utträde (eller ”gexit”, som det brukar kallas) skulle innebära. Men de glömmer samtidigt att nämna att de som agiterar hetsigast om den hotande katastrofen är samma personer som har varit ansvariga för den katastrof som Grekland för närvarande befinner sig i.

De senaste månadernas händelser bevisar att EU är en klubb för kapitalister – en regim av de rika och för de rika. Dess ledares politik är en politik av konstanta nedskärningar och åtstramningar. Om Grekland blir kvar i eurozonen, så kommer dess framtid att vara en fortsättning på de senaste fem åren, men värre. Faktum är att Grekland aldrig kommer att kunna betala sina enorma skulder. De kommer att hänga runt dess hals som en tung sten i flera decennium.

Syrizas enda hopp är att de drar de nödvändiga slutsatserna av vad som händer. Det är hopp-löst att tro att Merkel och Juncker han övertalas att vara snälla mot Grekland. Greklands folk är just nu i krig med Europas storkapitalister och banker, och det kan aldrig bli tal om en vapenvila i ett sådant krig. I slutändan måste en klass vinna och den andra förlora. Gud hjälpe den som förlorar!

Det var trojkan, med sin hänsynslösa pådyvling av brutal åtstramningspolitik, som knuffade den grekiska ekonomin ner i avgrunden av massarbetslöshet, fattigdom, löne- och pensions-sänkningar, självmord och desperation. Det är den enda gången i historien då en sådan depression har förstärkts avsiktligt av regeringar och finansinstitutioner.

Somliga har argumenterat för att om Grekland kastas ut ur euron, så kan detta eventuellt skapa en lösning på landets ekonomi. Detta är naivt bortom alla gränser, för att inte säga oansvarigt. Frågan skulle kvarstå: Vilken slags ekonomi, vem kontrollerar den och vilkas intressen tjänar den?

Låt oss anta att den nya valutan blir drachma. Vad skulle hända med den? Den skulle troligtvis falla som en sten eftersom att ingen kommer att vilja handla med den. Detta kommer att förorsaka skarpa prisökningar, till och med hyperinflation, som i Tyskland 1923. Människors besparingar kommer att utplånas. Det kommer att bli en ny kollaps i den grekiska ekonomin.

Dessutom kommer Grekland, om man tvingas ut ur euron, också att hamna utanför EU. Den europeiska borgarklassen vill inte se sina marknader översvämmade av grekiska varor som blivit billiga på grund av drachmans ofrånkomliga fall (eller vilken valuta man nu väljer att införa). Det kommer att bli en nödvändighet att vidta väldigt drastiska åtgärder för att undvika en ekonomisk katastrof. Halvmesyurer kommer att vara meningslösa. Man kan inte bota cancer med en värktablett.

I nuläget är det inte majoriteten som har kontrollen. Det är bankerna och kapitalisterna – både de grekiska och de internationella – som kontrollerar allting. De är inte intresserade av det grekiska folkets problem, bara i de vinster de kan klämma ut ur arbetarna, pensionärerna och de fattiga.

Om den grekiska befolkningen vill ta tillbaka sitt öde i sina egna händer, måste den säga åt regeringen att konfiskera oligarkernas rikedomar och expropriera bankerna och storföretagen. Då kan man börja kontrollera ekonomin och styra den i enlighet med majoritetens intressen, och inte för att skapa profiter för en liten minoritet av välbärgade tjuvar och parasiter.

Grundorsaken till den ekonomiska krisen, massarbetslösheten, krigen och fattigdomen är det faktum att det kapitalistiska systemet har nått sina gränser och att det inte längre klarar av att utveckla produktivkrafterna som det kunde tidigare. En grundläggande förändring måste tillstånd. Den enda lösningen är socialism.

Vad är alternativet?

IMT stöder helhjärtat Greklands folk i dess kamp för rättvisa. Vi uppmanar er att rösta NEJ på söndag. Rösta NEJ till nedskärningar och svältpolitik! Rösta NEJ till trojkans tvång och utpressning! Rösta NEJ till deras försök att tvinga arbetarna att betala för kapitalismens kris.

Alla de levande krafterna i Grekland kommer att kämpa för ett NEJ nu på söndag. Men detta kommer inte att vara tillräckligt. En seger för NEJ-sidan kommer inte att lösa något i och av sig själv. På kapitalismens grund finns det ingen framtid för Grekland – i eller utanför den Europeiska Unionen. För att kunna bryta med svältpolitiken krävs ett radikalt uppbrott med kapitalismen i helhet.

Frågan uppstår: Vad ska vi göra då? För att kunna förhindra den katastrof som nu hotar Grekland, måste Syriza bestämma sig och vidta defensiva åtgärder: nationalisera bankerna utan kompensation, inför ett statsmonopol på utrikeshandeln. Staten måste ingripa för att ta kontroll över fördelningen av mat, mediciner och andra grundläggande varor, för att kunna garantera tillgången och förhindra hamstring och varuspekulation.

De borde vidta åtgärder för att återkalla sändningstillstånden från de media som avsiktligt har spridit falsk information och försökt skapa panik. Vissa bolag drivs faktiskt utan något tillstånd överhuvudtaget. Dessa åtgärder måste backas av arbetarnas direkta aktioner och initiativ: ockupering av bankerna, fabrikerna och mediakontoren och upprättning av arbetarkontroll. Skapa aktionskommittéer för NEJ-sidan på alla arbetsplatser och bostadsområden – för att vinna omröstningen och för att börja ta kontrollen över industrin och hela samhället för att förhindra sabotage och kaos.

Framför allt är det av yttersta vikt att Grekland inte isoleras internationellt. Ingen tillit kan ges till Ryssland och Kinas regeringar, som bara företräder sina egna oligarkiers intressen. Vad som istället är nödvändigt är att man appellerar till solidariteten hos de arbetande klasserna i Spanien, Italien och alla andra europeiska länder.

Allt detta är ett problem inte bara för Grekland, utan för hela Europa. Överallt riktar bankerna och kapitalisterna hårda attacker mot arbetarnas levnadsstandard och rättigheter. Vad som behövs är en enhetsfront bestående av alla antikapitalistiska krafter i Europa för att kämpa för att försvara jobb, rättigheter och levnadsstandard. Just detta är anledningen till varför Merkel och hennes gäng inte kunde tillåta grekerna att beseгра deras program av permanenta nedskärningar, eftersom det skulle uppmärksammas av arbetarna i Spanien, Italien och alla andra europeiska länder.

I Irland, Portugal, Spanien, Italien, Frankrike, till och med i Storbritannien, följer människor vad som händer i Grekland. Syriza skulle kunna bli en fanbärare för vänstern i Europa, men

bara på ett villkor: Att de vidtar kraftiga åtgärder mot kapitalisterna och bankirerna. Det skulle lägga grunden för en massiv solidaritetsrörelse över hela Europa som skulle förändra hela situationen.

En rungande seger för ett NEJ till svältpolitiken i denna folkomröstning skulle bli det första steget i en övergripande europeisk motattack mot borgarklassen. Men bara det första steget. Det program som Syriza vann valet på är bara möjligt att genomföra genom att bryta med kapitalismen.

Men om regeringen tillåter sig att domderas till att gå med på en överenskommelse som innebär kapitulation, så kommer det att vara nedslående för resten av Europa. Det är vad Merkel och kompani hoppas ska hända. De vill att Syriza ska tvingas genomföra ett program av nedskärningar och privatiseringar, vilket skulle misskreditera partiet i massornas ögon. Sedan skulle de säga till arbetarna i Grekland och Europa: ”Där ser ni vad som händer när vänstern får makten!” De kommer att använda Grekland som en varning till andra antikapitalistiska rörelser i Spanien och andra länder.

Klyftan mellan de privilegierade och icke-privilegierade vidgas över hela Europa. De senaste månadernas händelser bevisar bortom allt rimligt tvivel att EU är en institution av och för de rika. Dess politik är den permanenta svältpolitiken. Det enda demokratiska Europa skulle vara en europeisk federation av socialistiska stater. Det är hög tid att den europeiska vänstern bryter med kapitalismen och skriver följande på sina fanor:

Ner med kapitalismen!
Krossa bankernas och kapitalisternas diktatur!
För ett Europas Förenta Socialistiska Stater!
Arbetare i alla länder, förena er!

London, 3 juli 2015.

Flamman

Katastrof med mer åtstramning

Anne-Li Lehnberg

Flamman 2/7 2015

– Referendumfrågan är per definition en klassfråga. De som inte har något att förlora kommer att rösta nej, de med förmögenheter kommer att rösta ja.

Det säger Johannes Papas, från Syrizas svenska avdelning. Han följer både den svenska och den grekiska medierapporteringen om vad som händer i Grekland.

– De stora privata medierna i Grekland försöker skrämmas medan de alternativa medierna och public service är mer objektiva och lugna.

Samtidigt tillägger han att det är en stressad situation i landet. Efter fem år av åtstramningar har den senaste tidens turbulens upplevts som en berg- och dalbana av många. Nyligen infördes dessutom en begränsning där man bara får ta ut 60 euro per dag från banken. Detta för att hindra kaos och kapitalflykt.

Hur det kommer att gå i folkomröstningen den femte juli är svårt att sia om. I måndags höll nej-sidan demonstrationer som drog runt 80 000 personer. I tisdags demonstrerade ja-sidan. I skrivande stund tror man att deras demonstration blir mindre.

– Jag har inte sett några pålitliga väljarsiffror, men vad jag har förstått så tror man att det är ganska jämnt. Jag hoppas på ett nej, men är rädd för ett ja; att folk kommer att bli skraja, säger Johannes Papas.

Politiskt val

En sak är han övertygad om: Fler åtstramningar kommer leda till katastrof.

– För att bara ta ett exempel, om man höjer moms på mat med 23 procent, leder det till katastrof i ett land med 1,5 miljoner arbetslösa. Vad ska de betala mat med?

Det har också blivit tydligare för många att det handlar om ett politiskt val.

– Folk blev arga när regeringen lämnade in ett förslag om att beskatta företag som omsätter över en viss summa i stället för att sänka pensionerna. Båda förslagen skulle ha samma effekt på statskassan, ändå kräver IMF att man ska sänka pensionerna.

Den Syriza-ledda regeringen är i grunden positiv till EU och vill att Grekland ska vara kvar i Eurozonen. Det regeringen sagt är att ett tydligt nej till trojkans förslag blir ett starkt vapen i fortsatta förhandlingar. Samtidigt säger andra bedömare att ett starkt nej innebär utträde ur eurozonen. Det är också den rädslan hos många som den grekiska oppositionen och representanter för EU spelar på. Jean-Claude Juncker har till exempel sagt att ett nej i folkomröstningen är ”ett nej till Europa”. Något som Johannes Papas är starkt kritisk till.

– Det är odemokratiskt att gå in och tolka vad ett land folkomröstar om. Han säger att han tidigare var mer positiv till EU.

– Jag var en av dem som tyckte att vi skulle vara kvar och försöka ändra EU inifrån tillsammans med andra vänsterregeringar. Nu efter fem månaders förhandlingar när man sett att de inte skyr några medel och försöker på alla sätt se till att en vänsterregering inte får fäste... det är ju inte solidaritetens Europa.

Statsvetare: Högt spel av Syriza

EU kommer att försöka göra folkomröstningen till en fråga om ja eller nej till euron.

– Det ligger en viss sanning i det. Ett nej sätter en, om inte ekonomisk så en politisk press på hela systemet, säger Magnus Blomgren, statsvetare vid Umeå universitet.

Men ett nej i folkomröstningen behöver inte alls innebära att Grekland lämnar euron, tror Magnus Blomgren, även om man definitivt tagit ett steg närmare ett utträde. Vad som händer vid ett eventuellt utträde är oklart. Det finns inget regelverk för hur ett utträde ur euron skulle gå till.

– Det gäller inte bara EMU. Det är en unik situation att man lämnar ett valutaområde. Det är som om Dalarna skulle lämna kronan, eller Washington State dollarn. Det är klart att det har hänt när länder har delats till exempel, men inte på det här sättet. Det är inte bara unikt för euroområdet utan ganska unikt för den ekonomiska historien.

Ur ett EU-perspektiv skulle ett ja innebära att ett politiskt problem tillfälligt löstes. Men det skulle inte på något sätt lösa problemen i Grekland. Troligen skulle det innebära nyval, då Syriza signalerat att de avgår om de förlorar folkomröstningen.

– Det är ett högt spel som man spelar just nu och man kan fråga sig om folkomröstningen är ett klokt drag. Det är att höja insatsen rejält.

Hur hade man kunnat agera i stället?

– Det är inte bara ett beslut utan en räcka av olika beslut som har lett fram till det här. För det första kunde EU ha diskuterat hur man skulle bygga upp Grekland. Den åtstramningspolitik som krävts av Grekland har strypt Grekland.

– Sedan måste jag nog säga att jag trodde Syriza hade en lite mer utarbetad plan när de vann valet.

Greklands ekonomiska problem har försvårats av EU:s förda politik, även om de inte är skapade varken av EU eller av den sittande grekiska regeringen.

– Men det visste ju Syriza. Jag hade nog trott att man hade haft en mer utarbetad plan för att komma till rätta med det här.

Om vi ponerar rent hypotetiskt att Grekland skulle ställa sig utanför euron, vad skulle det innebära för EMU-projektet?

– Det är jättesvårt att säga, det finns olika scenarier och blir egentligen spekulationer. Men det skulle kunna öka förtroendet för euron, att marknaden skulle tycka att man skurit av ett stort problem inom euroområdet.

Samtidigt är inte Grekland det enda landet inom eurozonen som har stora ekonomiska problem. Då är devalvering av valutan en attraktiv lösning. Något som inte är möjligt inom euron. Om Grekland lämnar EMU och därigenom kan devalvera sin valuta likt Sverige gjorde i början av 90-talet kan det få betydelse i länder med liknande problem, tror Magnus Blomgren

– Eurons konstruktion har skapat problem i många länder och den kommer fortsätta skapa problem. De europeiska länderna är så pass olika. När Tyskland går för högtryck innebär inte det att Portugal mår bra. Det skapar stora spänningar inom området.

International Viewpoint

Uttalande från Fjärde Internationalen om Grekland.

29/6 2015

Nej till trojkans diktat, solidaritet med det grekiska folket!

Alexis Tsipras utlysning av folkomröstningen den 5 juli, där väljarna uppmanas att avvisa trojkans förslag till överenskommelse, är goda nyheter för det grekiska folket och för alla de i Europa som kämpar mot åtstramningspolitiken. Vi hoppas att det kommer ett kraftfullt "nej" från vallokaler till det europeiska diktatet. Ledarna inom den europeiska unionen har alltså än en gång visat sin önskan att trampa på det grekiska folkets grundläggande rättigheter genom att försöka driva igenom en skamlig överenskommelse. Och dessutom har de mage att påstå att den grekiska regeringen har överskridit en gräns genom att vilja genomföra en demokratisk process genom en folkomröstning. Utmaningen de kommande dagarna i Grekland och i hela Europa är av avgörande betydelse. Alla krafter inom arbetarrörelsen måste solidariskt stå upp mot den samlade attacken mot det grekiska folket. För att rädda sina reaktionära institutioner och banker kommer de europeiska ledarna, höger såväl som socialdemokrater, att vidta varje åtgärd för att bekämpa ett nej från de grekiska väljarna och försöka tvinga regeringen Tsipras att kapitulera eller avgå.

Under sex månader har EUs och IMF:s mål varit givna: de kunde inte acceptera att den grekiska regeringen inte gav efter för deras krav, att den inte kapitulerade genom att utsätta det grekiska folket för nya sociala nedskärningar, genomdriva en pensionsreform och höjd moms på dagligvaror och energi. Det är helt uteslutet för de europeiska ledarna att ett land skulle kunna undkomma den politik som eftersträvas av kapitalisterna, bankerna och regeringarna och som innebär obegränsade nedskärningar. Därför var det viktigt för Merkel, Holland, Lagarde och Junker att visa för folken i övriga Europa att det inte fanns någon alternativ politik, och samtidigt demonstrera att, oavsett valutgången i de olika länderna, demokratiska rättigheter upphör där det allsmäktiga kapitalistiska systemet börjar. Därför var det viktigt att också visa det grekiska folket att valet av en regering som avvisade åtstramningar bara kunde sluta i nederlag eller kapitulation och att Tsipras regering antingen borde

avgå eller acceptera en skamlig överenskommelse, splittra sitt parti och alliera sig med socialdemokratin och högern.

Genom att rösta för Syriza den 25 januari uttryckte de grekiska väljarna sin önskan att sätta stopp för den ökade fattigdom och arbetslöshet som drabbat dem sedan 2010. En tredjedel av befolkningen och två tredjedelar av pensionärerna lever under fattigdomsgränsen, 28 procent av arbetarna och 60 procent av ungdomarna är arbetslösa. Detta är resultatet av den politik som påtvingats dem genom trojkans olika memorandum. Det är dessa oacceptabla levnadsförhållanden som det grekiska folket ville sätta stopp för genom rösta bort de partier som hade lett dem till denna katastrof.

I sex månader har Tsipras försökt genomföra ett omöjligt mål: att uppnå en överenskommelse med EU, Europeiska centralbanken och IMF som inte ledde till nya uppoffringar för det grekiska folket; att fullfölja alla lånebetalningar i tid utan att öka åtstramningarna; att hålla de löften Syriza givit till sina väljare och de löften tidigare grekiska regeringar givit till Trojkan. Den 20 februari trodde Europagruppens ledare att segern var vunnen, när Tsipras accepterade nya åtstramningar och efter att han sagt att han skulle respektera alla tidsgränser för skuldbetalningar till ECB och IMF. Sedan dess har den grekiska regeringen manövrerat mellan sinsemellan oförenliga beslut: löftena att återgå till minimilöner på 750 Euro och återinföra överenskommelserna om kollektivavtalsförhandlingar har skjutit på framtiden och privatiseringen av hamnen i Pireus fortsätter, samtidigt som regeringen på nytt har öppnat ERT, den grekiska statliga TVn, vars stängning under regeringen Samaras blev symbolen för föröd-mjukelserna från de europeiska bankerna och EU. Och i mars antog parlamentet en lag riktad mot den humanitära krisen och en annan om indrivning av skatteskulder. Men inför de europeiska ledarnas tilltagande arrogans och det ökade motståndet från Syrizas parlamentsledamöter och medlemmar, har Tsipris vägrat acceptera Trojkans krav, i synnerhet nedskärningar av pensioner och momsökningar.

Slutligen, ingen överenskommelse har undertecknats mellan den grekiska regeringen och dess ”långivare”. Efter flera avbrutna förhandlingar vägrade regeringen för första gången den 5 juni att fullgöra betalningen på 300 miljarder Euro till IMF och hotade också att inte betala in hela skulden i juni (1,6 miljarder Euro). Sista juni hade fastställts som slutdatum för både inbetalningen till IMF och för den sista utbetalningen på ”räddnings”planen, 7,2 miljarder Euro som under nio månader blockerats av ECB. Till sist vägrade Tsipras att gå med på den totala kapitulation som Lagarde, Holland, Merkel och Junker ville påtvinga honom.

Utllysningen av folkomröstningen är en örfil avsedd för EU:s regeringar och institutioner. I november 2011 lade Sarkozy, Merkel och Barroso in sitt veto mot ett försök av George Papandreou, då grekisk premiärminister, att genomföra en folkomröstning för att kunna få politiskt stöd för sin kapitulation inför EUs krav. Idag har de europeiska ledarna inga medel att stoppa en demokratisk rådpågning, som måste utmytna i ett tillbakavisande av Trojkans nya diktat.

Nu börjar andra akten

I Grekland, såväl som i Europa, kommer den nyliberala vänstern och högern att förena sina politiska styrkor för att försäkra sig om att denna folkomröstning inte leder till en ny politisk väg för Grekland. Den grekiska regeringen var beredd till nya kompromisser för att undvika förseningar av låneinbetalningar och ett sammanbrott i förhandlingarna. Men framför allt ville Trojkan att överenskommelserna skulle ge en politisk signal om Greklands kapitulation inför sina långivare. Dynamiken under de kommande dagarna kan öppna för en annan väg: en brytning med Trojkans krav, ett stopp för avbetalningar på lånen, en radikal uppslutning bakom en annan politik, ett genomförande av det program på vilket Syriza vunnit sin majoritet. Men detta förutsätter en bred och enad mobilisering av den grekiska arbetarklassen

för att snabbt blockera de försök till sabotage som redan inletts. Trycket mot regeringen och det grekiska banksystemet kommer att tillta inför folkomröstningen. Redan för några dagar sedan släppte chefen för Greklands centralbank, en tidigare minister under Samaras högerregering, en kraftigt varnande rapport vars enda syfte är att öka kapitalflykten från grekiska banker, trots att mer än 30 miljarder Euro redan har flyttats och att summan av grekiska förmögenheter som använts för investeringar utomlands idag uppskattas till mer än 400 miljarder. Även om regeringen ännu inte talar om nationaliseringar av banksystemet, har den just infört kapitalkontroller.

Den sanningskommission om den offentliga skuldsättningen som tillsats av parlamentet, avgav sin rapport den 18 juni. Den slog fast den olagliga och tvivelaktiga karaktären på denna orimliga skuld, visade att mindre än 10 procent av ”nöd”lånen gick till löpande utgifter och att större delen av dem användes för att lösa tyska och franska banker från de lån de tecknat under tidigare år. Som en följd av rapporten röstade 49 av Syrizas ledamöter för en debatt i parlamentet med syfte att driva igenom ett tillbakavisande av större delen av denna tvivelaktiga och illegitima skuld.

De kommande dagarnas utmaning är avgörande för det grekiska folket, och för alla de i Europa som lider under åtstramningspolitiken.

Vi måste bygga en europeisk solidaritetsfront med det grekiska folket. Den måste riktas mot EU:s ledare och unionens regeringar som, med extrem känslighet för kapitalismens intressen, fruktar att det grekiska folket den 5 juli avvisar deras politik av förakt och åtstramningar på ett sätt som kan fungera som inspiration för arbetarklassen över hela Europa. De fruktar också att detta kan leda till en ny folklig mobilisering i Grekland, som ytterligare kan försvåra deras manövrerande för att strypa eller störta regeringen Tsipras. På samma sätt som Podemos framgångar nyligen i Spanien - där man valde borgmästare som motsatte sig åtstramningspolitiken i ett antal av de större städerna i landet - visar situationen i Grekland att den sociala frustrationen i Europa kan leda till andra svar än extremhögerens ömkliga utlänningsfientliga och fascistiska lösningar.

Fjärde Internationalens sekretariats byrå den 29 juni 2015

Översättning: Kjell Östberg.

Internationalen

Det finns alternativa vägar för Grekland

Ledare

Internationalen 2/7 2015

Inför Sverigedemokraternas tal i Almedalen tog *Dagens Nyheter* (DN 1/7) stöd av förra årets rapportbok från SOM-institutet, Fragment, för att förklara det förändrade politiska landskapet, där skillnaden mellan Socialdemokratin och Moderaterna tycks spela allt mindre roll.

Den klassiska höger-vänsteruppdelningen av svensk politik kommer enligt rapporten allt längre ned på listan av prioriteringar hos de svenska väljarna, medan frågor om livsstilsval och attityder till invandring kommer allt högre upp. Något DN och SOM-institutet tar som intäkt på att det finns nya konfliktlinjer i svensk politik som inte står mellan arbete och kapital.

En alternativ analys skulle så klart kunna tänkas vara att politiken har retirerat från de stora avgörande frågorna och lämnar attityder och moral som de enda återstående synliga konflikterna mellan progressiva och reaktionärer.

Det är ironiskt, men också oerhört talande för hur politik ser ut idag att den analysen görs parallellt med att hela Europa kan vara på väg att vända historiskt blad – för så måste ändå den förestående grekiska folkomröstningen betraktas.

Det går endast att begripa den grekiska krisen och Trojkans bemötande av densamma genom att se den som en konflikt mellan den ägande klassen och det egendomslösa folket. Det är just därför som det inte alls går att få någon vägledning från de stora tidningarnas ledar-, ekonomi- eller nyhetssidor. Det sorgliga är att även vår statsminister stämmer in i kören av föregivet snusförnuftiga, men i grunden okunniga, moralister.

Faktum är att Syriza aldrig vägrat betala tillbaka några skulder. Tvärtom är deras förhandlingsvilja något som partiet ofta kritiserats för ifrån vänsterhåll. Den grekiska regeringen har under de senaste fem månaderna försökt få igenom ett avbetalningspaket, finansierat med bland annat höjda skatter på större företag och privata förmögenheter. Vad trojkan svarat med är en detaljstyrning av hela avbetalningsplanen och det är kanske ingen chock att deras medicin är ett rakt igenom nyliberalt stålbad. Så tänker sig alltså Trojkan bestämma enskilda EU-länders ekonomiska politik – och vår egen regering höjer inte ens på ögonbrynen.

I skuggan av den postideologiska diskursen håller vår tids största höger-vänsterkonflikt på att nå sin kulmen. Det är förstås inte bara en fråga om Greklands rätt till nationellt självbestämmande, utan hela Europas öde. Skall ordet demokrati framgent innebära att ett lands befolkning formellt åtnjuter vissa personliga friheter, men att all politik över individnivå styrs av storföretag och överstatliga institutioner? Vi säger absolut NEJ.

Låt oss hoppas att det grekiska folket säger detsamma.

Hoppets och skammens Europa

Benny Åsman

Internationalen 2/7 2015

Alexis Tsipras beslut att genomföra en folkomröstning den femte juli har tänt en strimma av ljus och hopp i det europeiska mörkret. Efter fyra månaders förhandlingar, i ett försök att uppnå en ”hedersam kompromiss”, som Syrizas färgstarke ledare uttryckte sig, stod det klart att det aldrig varit en fråga om förhandlingar utan bara diktat från Trojkan.

Trojkans sista bud var inget annat än en grov förolämpning. Förslaget var i stort sett identiskt med om inte värre än den plan som regeringen Samaras accepterade strax innan valet i januari. Fem års katastrofal åtstramningspolitik som lett till en depression som inte ligger trettioåtta efter ska förlängas som om inget hänt. De groteskt felaktiga prognoser som IMF presenterade 2010 för att bevisa åtstramningspolitikens korrekthet borde ha lett Europas politiska ledare till en omvärdering av den förda politiken.

Med eftergift på eftergift visade Tsipras regering sin vilja att nå fram till ett avtal. Enligt många inom Syriza var det alltför många eftergifter. Men det bidde inte en tumme. Samma gamla slitna vante kastades ner på bordet framför Tsipras.

– Passar den eller passar den inte. Det är bara att välja, sa IMF/ECB och Kommissionen unisont.

Trojkans provokativa arrogans träder fram i en liten detalj. I Tsipras förslag den 26 juni fanns en punkt att skatten för företagsvinster skulle ökas från 27 procent till 29 procent. Teknokraterna i Bryssel tog fram rödpennan, strök över och skrev ner 28 procent. Resten av Tsipras förslag behandlades med samma totala förakt för finess. Rad efter rad ströks över med rött och de gamla vanliga förslagen präntades in istället. Det oförskämda agerandet kanske blir

avgörande i söndagens folkomröstning. Rapporter från Grekland vittnar om människor som chockats av händelsen som ingen kan undgå att se som en öppen förolämpning av regeringen och befolkningen.

Men ändå är den verkliga förolämpningen mot Syriza, befolkningen och hela Grekland det faktum att Bryssel anser sig ha rätt att diktera den grekiska regeringens politiska val för hur ekonomin ska komma på fötter.

Ytligt sett fanns det inga stora skillnader mellan Tsipras och Trojkan i prognoserna för de nödvändiga budgetöverskotten de kommande åren. Men en närmare titt på de två förslagen visar att de sociala prioriteringarna var totalt motsatta.

Regeringens förslag la tonvikten vid ökade inkomster genom att öka skatten på företagens vinster, genom en punktskatt på 12 procent på alla företagsvinster över 500 000 euro och en del andra stärkta inkomster för staten. Åttio procent av det planerade budgetöverskottet skulle täckas av dessa ökade inkomster som skulle tas ifrån den med god ekonomi. Bara 20 procent av budgetöverskottet skulle uppnås via minskade statliga utgifter.

Till ingens förvåning svarade IMF att det kommer inte på frågan att öka beskattningen av företagen eftersom det skulle öka arbetslösheten, svarade Christine Lagarde vars expertis på prognoser vi redan sett. IMF krävde att budgetöverskott skulle uppnås med den motsatta kvoten, 20 procent ökade inkomster via beskattning och 80 procent via minskade utgifter framför allt via sänkta pensioner över hela linjen.

Här ligger i ett nötskal skillnaden mellan mörkrets Europa och det hoppets Europa som Syrizas valseger i januari öppnade dörren till. Nu på söndag kan den dörren öppnas på vid gavel. Oavsett vilka svårigheter som väntar det grekiska folket är det bättre att leva på ett demokratiskt hopp än att falla ned på knä inför guldkalven i Bryssel.

Offensiv

Grekiskt EU-drama

Ledare

Offensiv 1/7 2015

När detta skrivs tisdag eftermiddag spekuleras det om att den grekiske premiärministern Tsipras är beredd att en minut i tolv försöka uppnå en kompromiss om den grekiska åtstramningsplanen med EU-kommissionen och de andra "institutionerna", som Trojkan idag kallas. Detta måste i så fall lyckas innan ett lån från IMF på 1,7 miljarder euro som Grekland inte kan betala förfaller vid midnatt och en grekisk statsbankrutt blir oundviklig.

Ställd inför en för EU-topparna hotfull folkomröstning nu på söndag den 5 juli, där Syriza-regeringen har rekommenderat ett nej till EU:s nya nedskärningspaket, antydde EU-kommissionens chef Jean-Claude Juncker på måndag kväll en beredskap till ett par små eftergifter. Oron är stor för konsekvenserna av en nej-seger, som skulle sporra motståndet överallt mot EU:s krispolitik. Ett grekiskt utträde ur euron skulle skaka föreställningen om den gemensamma valutan som oåterkallelig.

Även Tsipras står under extrem press. Inte bara från hela världens kapitalistiska makthavare, utan också hela det grekiska etablissemanget, inklusive Syrizas högerflygel. Hans egen regering är också, trots månader av resultatlösa förhandlingar, illa rustad för en statsbankrutt och bankkollaps. Ändå kanske det mest är ett spel om var ansvaret för sammanbrottet ska läggas.

De små eftergifter som antytts av EU handlar om att ur en lång katalog av höjda skatter och nedskärningar begränsa momsens på hotell och lätta på kravet att skära i socialbidragen till

fattiga pensionärer. Mot att acceptera detta skulle Grekland kanske erbjudas en viss omstrukturering av skuldbördan.

Den grekiska regeringen har svarat med att föreslå ett nytt och tvåårigt tredje nödlånsprogram för att betala gamla lån från den europeiska räddningsfonden utan IMF, som kan lätta skuldbördan en aning.

Det är uppenbart att Trojkan vill statuera exempel genom att kväsa Syriza-regeringen. Ur den synvinkeln var det kanske som en grekisk kommentator hävdade ett taktiskt misstag av EU-topparna att inte acceptera den grekiska regeringens egen 47-sidiga lista av åtstramningar och privatiseringar, där skillnaden till EU:s mest bestod i fler skattehöjningar än sociala nedskärningar. ”Hade de accepterat och Tsipras försökt genomföra den, skulle hans regering ha kollapsat inom sex månader”.

En ruten kompromiss om en bara marginellt lindrad åtstramningspolitik skulle ge Trojkan en ny chans att underminera Syriza.

Utan kompromiss kan en folkomröstning med ett rekommenderat nej från den grekiska regeringen bli det historiska val emot EU:s nyliberala systemskiten och katastrofala åtstramningspolitik som den gångna helgen tänt en gnista av hopp bland alla motståndare till EU:s åtstramningspolitik i och utanför Grekland.

Genom att underkänna Syriza:s egen 47-sidiga åtstramningsplan har EU:s makthavare velat gnugga in att inte ens en marginell avvikelse från denna ”den enda vägens politik” ska gå ostraffad.

I en sådan folkomröstning blir ett grekiskt Oxi (nej) en angelägenhet för all verklig vänster och levande arbetarrörelse. Och så även för Rättvisepartiet Socialisterna, trots den kritik mot Syriza:s beredskap till extremt långtgående eftergifter och brist på beredskap för socialistiska motåtgärder som vi delar med vår systerorganisation Xekinima. Precis som dessa säger måste en Nej-seger följas av en nationalisering av banker och nyckelföretag och en demokratiskt planerad ekonomi.

Grekland folkomröstar: ”Skulden är inte vår, vi vägrar att betala!”

Xekinima

Offensiv 1/7 2015

Lördagen den 27 juni utlyste den grekiska regeringen en folkomröstning om Trojkans (EU, Europeiska centralbanken ECB och Internationella valutafonden IMF) åtstramningsprogram. Samma dag publicerade Xekinima (CWI i Grekland) ett uttalande:

”Till slut tog den grekiska Syriza-ledda regeringen rätt beslut, att följa det grekiska folkets vilja gällande frågan om ’uppgörelsen’ med långivarna och att förordna ett avslag genom en folkomröstning.”

Den grekiska regeringens inledande reträtter inbjöd de så kallade ”institutionerna” (det vill säga Trojkan med ett annat namn) till att bli arroganta bortom alla proportioner. De ville förvandla den nya regeringen till en kopia av den tidigare koalitionsregeringen mellan det traditionellt borgerliga Ny demokrati, socialdemokratiska Pasok och liberala Potami, genom att tvinga den att genomföra exakt samma politik och förödmjuka hela det grekiska folket. På så sätt skulle Trojkan statuera ett exempel och hota alla andra européer som vågar ifrågasätta dess diktat.

Den grekiska Syriza-ledda regeringens nej till detta kan skaka om hela Europa och även globalt. Den grekiska arbetarklassen, inklusive de skikt av medelklassen och de småföretagare som har tryckts ner av kapitalismens kris, måste kämpa för ett nej i folkomröstningen.

På motståndarsidan står reaktionens krafter samlade. Bankirer, rederimogulerna, fabriksägarna, byggjättarna, massmedierna, EU-etablissemang, Trojkan och de multinationella bolagen kommer alla att försöka övertyga grekerna om att vi står inför en katastrof om vi säger nej. Men katastrofen är om vi skulle rösta för att fortsätta med den politik som har förts under de senaste fem åren och som har raserat ekonomin och orsakat en social katastrof.

Dessa "gentlemän" (och damer) har mage att säga åt oss att om vi säger nej till dem som har orsakat den sociala katastrofen kommer vi att skapa en katastrof. Det är samma lögnare som från första början hävdade att deras politik skulle lösa "våra" problem, skapa tillväxt och utveckling samt skulle "rädda" oss.

Och dessutom förödmjukade och hånade de oss genom att kalla oss "lata", "korrupta" och "värdelösa" människor som slösar med deras pengar och tid.

Samtidigt måste vi vara på det klara med att ett nej till långivarna innebär ett utträde ur eurozonen. Omställningen från en stark internationell valuta som euron till en liten valuta som drachman innebär en fara. Men faran kan avstyra med en korrekt politik som bryter med det nuvarande ruttna systemet.

Propagandan från kapitalismens representanter om att en återgång till drachman är att likställa med "en inkörsport till helvetet" är en stor lögn. Varför skulle dessa korrupta lögnare tala sanning denna gång?

Det är en fortsättning på den kapitalistiska vägen som leder till helvetet. Genom en rad åtgärder kan den grekiska ekonomin åter stå på egna fötter, växa och börja att uppfylla samhällets intresse istället för att generera profiter åt kapitalägarna.

Kapitalkontroll måste omedelbart införas för att förhindra att storkapitalet skeppar iväg de pengar och vinster som arbetarna har skapat utomlands. Det måste införas en begränsning för bankkuttar, tillräckligt för att täcka behoven för arbetande familjer och småföretag, men som förhindrar kapitalister från att tömma bankernas reserver.

Skulden till IMF på 1,5 miljarder euro (13,9 miljarder kronor), som förfaller den 30 juni, måste vägras att betalas. Vi har betalat nog, skulden är inte vår, vi vägrar att betala!

Det råder ingen tvekan om att storkapitalet kommer att sabotera varje försök att få ekonomin på fötter igen. Därför är det helt avgörande och brådskande att förstatliga bankerna, alltså att överföra ägandet, kontrollen och förvaltningen av bankerna till samhället.

Dessutom måste storföretagen förstatligas under arbetarnas och samhällets kontroll och styre. På så sätt skulle produktionen och fördelningen kunna planeras efter behoven. Detta är en historisk händelse!

Se paniken i ansiktet på representanterna för den styrande klassen och njut. För arbetarna, de arbetslösa, fattiga och de desperata är detta en stor möjlighet.

Men samtidigt måste vi kräva att Syriza inte begränsar kampen till nej-rösten. Regeringen måste ta bestämda steg mot att ta makten från kapitalisterna och sätta kontrollen över ekonomin i händerna på samhället, under demokratisk kontroll och styre. Därmed kan plundringen av vårt arbete, skandalerna, korruptionen och stölden en gång för alla upphöra.

Med en tydlig socialistisk politik kan vi få tillbaka hoppet, inte bara till det grekiska folket, utan även skapa en katalysator för folket i Europa och hela världen.

"Institutionerna" vill ha ett "regimskifte" i Grekland. De fruktar med rätta det grekiska motståndet mot den styrande klassens ansträngningar för att tvinga arbetar- och medelklassen att betala för kapitalismens kris, som mycket väl kan inspirera till liknande rörelser över hela Europa. Deras skräck är befogad.

Det finns en stor potential för att motstånd bland grekiska arbetare triggat liknande rörelser i andra länder. Det är därför som regeringarna i Irland, Spanien och Portugal av rädsla för sin egen överlevnad är särskilt fientliga till det grekiska folket.

Proletären

Greklands folk i EU:s kniptång

August Eliasson

Proletären 2/7 2015

En folkomröstning kan avgöra om Grekland ska godta ”trojkans” krav på åtstramningar för att landet ska kunna få nya lån. Oavsett resultatet i omröstningen fortsätter Grekland att vara bakbundet av EU.

Natten till onsdagen stod det klart att Grekland inte kan betala tillbaks lånet till IMF på 1,6 miljarder euro efter att förhandlingarna om nödlån från EU strandat. Tre dagar tidigare, i söndags, utlyste den grekiska regeringen en folkomröstning om ”trojkans”, alltså EU:s, Internationella valutafonden IMF:s och Europeiska Centralbankens, krav för nya nödlån som ska betala IMF-lånen.

Folkomröstningen ska hållas söndag 5 juli men vid denna tidnings pressläggning är ännu mycket kring den oklart. Den grekiska regeringen, som leds av vänsterpartiet Syriza, försökte in i det sista förhandla fram en överenskommelse som innebär att Grekland stannar i EU och behåller euron. Trots att det är just EU och euron som binder Grekland vid den omänskliga åtstramningspolitiken.

EU:s krav för ytterligare nödlån är ännu mer privatiseringar, nedskärningar och högerpolitik. Åtstramningar som skulle innebära höjd pensionsålder till 67 år, avreglerad arbetsmarknad, sänkta löner för offentliganställda, fler privatiseringar och höjd skatt på till exempel mat.

Tidigt på onsdagen publicerade Financial Times ett brev undertecknat Greklands premiärminister Alexis Tsipras, där hans regering backar ytterligare från sina motkrav. De går med på EU:s sparpaket sånär som på att några reformer, som höjd pensionsålder och avreglering av arbetsmarknaden, ska skjutas upp till oktober i år, och att stödet till fattigpensionärer ska fasas ut något långsammare än i EU:s förslag.

Under de sex månader vänsterpartiet Syriza suttit i regeringen tillsammans med det lilla högerpartiet Anel har de försökt omförhandla EU:s sparkrav. De vill bland annat att en överenskommelse ska innehålla avskrivningar av delar av lånet.

Formellt sett röstar grekerna på söndag ja eller nej till EU:s sista förslag om nya nödlån mot kraftiga åtstramningar. Men EU har redan dragit tillbaks förslaget, i ett uppenbart försök att sabotera folkomröstningen.

Premiärminister Alexis Tsipras har i intervjuer med grekisk media antytt att han avgår om det blir ett ja vilket kan betyda ännu ett nyval. Många menar att ett nej kan vara ett första steg mot ett grekiskt utträde ur EU men mer troligt är att förhandlingarna fortsätter på ett eller annat sätt.

Även om majoriteten greker är motståndare till EU:s hårda åtstramningar är rädslan bland många fortfarande stor för vad ett utträde ur unionen skulle innebära. Därför är ett ja i omröstningen inte otänkbart, trots att nej-sidan ledde i de första opinionsundersökningarna.

Trots att Syriza och Alexis Tsipras har uppmanat det grekiska folket att rösta nej kan alltså folkomröstningen sluta med att EU:s krav går igenom och att regeringen tvingas avgå.

För Syriza innebär situationen en rävsax de själva satt sig i. Genom att utesluta möjligheten att Grekland lämnar euron och EU och genom att i grunden sluta upp bakom EU-samarbetet ger de sina väljare det falska budskapet att det går att vara med i EU utan åtstramningar och rå högerpolitik.

Greklands kommunistiska parti, KKE, som under våren kritiserat regeringens kompromisser, motsatte sig redan från början förslaget på en folkomröstning. De menar att båda alternativen leder till fortsatta åtstramningar eftersom ett nej skulle innebära ett stöd för regeringens förslag på, visserligen mildare men ändå förödande, åtstramningar och ett fortsatt medlemskap i euron och EU.

KKE har istället krävt ett tredje alternativ i folkomröstningen, nej till både EU:s och regeringens förslag och att Grekland lämnar euron och EU. De uppmanar de grekiska väljarna att lägga egna valsedlar med nej till båda alternativen i valurnorna men också till fortsatt kamp mot det kapitalistiska systemet som sådant.

Den fackliga fronten PAME, som står nära KKE, har den senaste veckan arrangerat flera stora protester mot regeringens kompromisser och förslag på åtstramningar. I ett pressmeddelande skriver PAME att arbetarklassen måste förkasta de politiska krafterna som accepterar EU som den enda möjliga vägen.

Rapporteringen om Grekland är ofta missvisande. I borgerlig media framställs det som att Grekland och Syriza vägrat ge med sig, att de vägrar ta konsekvenserna av ”oansvarig politik”. EU:s krav beskrivs som smärtsamma men nödvändiga.

En av de som tagit trojkans parti är Sveriges finansminister Magdalena Andersson (S). I en intervju med DN under Almedalsveckan påstår hon att EU:s förhandlare varit tillmötesgående och flexibla.

– Min bild är att euroländerna har ansträngt sig för att hitta en lösning som också Grekland kan acceptera.

I själva verket är det den grekiska regeringen som har kompromissat till den grad att deras förslag inte längre är särskilt olik EU-förhandlarnas. Också Syrizas förslag innehåller höjning av pensionsåldern och privatiseringar.

Även borgerliga ekonomer har gått emot bilden av de nyliberala ekonomiska reformerna som enda möjliga väg. Ekonomen Paul Krugman skriver i New York Times att ”Greklands ekonomi kollapsade mycket på grund av just åtstramningarna”. Dessutom påpekar han att Syriza redan gett efter för påtryckningar och accepterat tidigare åtstramningar.

Den brittiske ekonomen Philippe Legrain skriver i US-amerikanska Foreign Policy att det är EU-långivarna som vägrat ge med sig och att EU vill skapa kaos i Grekland för att tvinga fram ett regeringsskifte. Philippe Legrain vet vad han talar om. Han har inte varit djävulens advokat, men väl rådgivare åt José Manuel Barroso, Europeiska Kommissionens ordförande fram till förra året.

De båda liberala ekonomerna företräder givetvis ingen antikapitalistisk linje och är inte motståndare till EU. Men de ser att EU:s strypgrepp inte syftar till att sanera den grekiska ekonomin, utan om att påtvinga Grekland den enda vägens, nyliberalismens, politik. Då gäller det för EU att skoningslöst slå ned på varje försök att föra en annan politik än den dikterade nedskärningspolitiken.

Syriza, som från början är en koalition av många olika vänstergrupper, ville tidigare helt riva upp åtstramningspaketet som avtalats med EU. Inför omvalet i januari ville partiet istället omförhandla dem.

Men en månad efter regeringstillträdet, i koalition med högerpartiet Anel, slöts det så kallade februariavtalet med EU. Grekland skulle få ytterligare lån mot att tidigare regeringars åtstramningar fortsatt skulle gälla och att avbetalningsplaner skulle följas.

Avtalet blottade sprickan inom Syriza mellan majoriteten av ledningen som vill nå en lösning inom ramarna för EU, och den vänsteropposition som menar att Grekland måste lämna euron och EU. Flera parlamentsledamöter i Syriza har protesterat kraftigt mot kompromisserna och vad man anser vara ett svek mot väljarna.

Den kommande veckan lär det stå klart om Syrizas försök att stoppa EU:s barbariska åtstramningspolitik genom förhandlingar har nått vägs ände. Det borde vara dags att fundera på alternativen.